

פיתוחי חזותם – ביאור על ספר עץ חיים

יו"ל ע"י בית המדרש "אור שלום" ע"ש כ"ק האדמו"ר הרב שלום ספרין זצוק"ל מקומרנא י-ם
קרית ארבע ת.ד. 88 מיקוד 90100

היכל א מן שבעה היכלות, והוא היכל אדם קדמון, ובהיכל זה יש שבעה שערים
שער א - השער הראשון - דרוש עגולים ויושר ובו ה' ענפים
שער ב - השער השני - דרוש עגולים ויושר ובו ה' ענפים
שער ג - השער השלישי - דרוש עגולים ויושר ובו ה' ענפים
שער ד - השער הרביעי - דרוש עגולים ויושר ובו ה' ענפים
שער ה - השער החמישי - דרוש עגולים ויושר ובו ה' ענפים
שער ו - השער הששי - דרוש עגולים ויושר ובו ה' ענפים
שער ז - השער השביעי - דרוש עגולים ויושר ובו ה' ענפים
שער ח - השער השמיני - דרוש עגולים ויושר ובו ה' ענפים
שער ט - השער התשיעי - דרוש עגולים ויושר ובו ה' ענפים
שער י - השער העשירי - דרוש עגולים ויושר ובו ה' ענפים

ודע כי יש בזה האצילות בכל החלל הזה מיני עולמות לאין קץ כי באופן כללי אנו מדברים על חמישה [5] עולמות, א"ק ואבי"ע, אך אם נפרט כל עולם לפרטי פרטות, יש עולמות אין מספר, כנרמז בפסוק "ועולמות אין מספר" שהכוונה היא לעולמות עשר הספירות שמתחדשות מעשרת הספירות השורשיים, ואין עתה ביאורם, אבל נתחיל עתה לבאר עוד פרט אחד הכולל כל מציאות החלל הזה וממנו מתפשטים כל העולמות כמו שיתבאר בע"ה והוא בחי' מציאות א"ק לכל הקדומים הנזכרים בספר הזוהר ותיקונים ואחריו נמשך סדר כל המדרגות כולם. במציאות הראשונה שהרב מדבר היינו בחינת א"ק, הוא הנקרא "אדם קדמון לכל הקדומים" מפני שהוא קדם לשאר הנאצלים – הנבראים – הנוצרים – והנעשים.

דע כי בזה החלל נאצל א"ק לכל הקדומים ויש בו מציאות י"ס והם ממלאין כל החלל הזה אמנם בתחלה יצאו י"ס דרך עגול אלו תור אלו ואח"כ בתור העיגולים נמשך דרך יושר כציור אדם א' באורך כל העגולים הנ"ל בציור הזה ואין אנו עוסקים כלל בבחי' עגולים רק בבחינת יושר לבד ולקמן אבאר בע"ה עוד מציאות העגולים והיושר מה ענינם. בחינת היושר של א"ק, ויש לו על דרך משל ראש, ידיים ורגליים, ולפני שנאצל היושר של א"ק, יצאו קודם עשר [10] עיגולים של א"ק, עד שנשלמו כולם, היינו עד שנשלם עיגול המלכות של א"ק, ובתוך עשר [10] העיגולים של א"ק, יצאו עשר [10] הספירות של יושר דא"ק,

◀ כאן המקום להאיר – דברי הרב כאן, שונים ממה שאמר לנו הרב במהדורה בתרא, ששם כתב הרב, עיגול ויושר נאצלו זה אחר זה, היינו שהתחיל העיגול שהיה הקו שנתעגל, ולאחר שסיים עיגול אחד, ירד הקו מעט והחל להתעגל, ואילו כאן אומר הרב שקודם נאצלו כל עיגולי הא"ק ואחר כך היושר [דף י"ב עמוד ג'].

וניתן לתרץ שמה שכתב הרב שקודם נאצלו העיגולים כולם, מדובר על הכלים של מערכת העיגולים, ואחר כך נאצלו הכלים של מערכת היושר. ומה שכתב הרב במהדורה בתרא, שנתפשטו מערכת העיגולים והיושר בד בבד, מדובר על התפשטות האורות שבתוך הכלים הללו.

והנה ע"י הצמצום הזה הנ"ל אשר נעשה האדם הנ"ל היה בו בחינת עצמות וכלים עצמות הוא האור שמתפשט בתוך הכלים, והוא כמו אור הנשמה, כי צמצום האור גורם מציאות הוויות הכלים כמו שיתבאר לקמן בע"ה, על ידי שהמאציל ב"ה סילק את אורו הוא גרם שיהיה אפשר שתהיה מציאות של כלים, ואין לנו רשות לדבר יותר במקום גבוה כזה והמשכיל יבין ראשית דבר מאחריתו כמו שיתבאר בע"ה בדרושים אחרים הבאים לפנינו.

פיתוחי חזותם – בלאור על ספר עץ חיים

יו"ל ע"י בית המדרש "אור שלום" ע"ש כ"ק האדמו"ר הרב שלום ספרין זצוק"ל מקומרנא י-ם
קרית ארבע ת.ד. 88 מיקוד 90100

מה שהרב כותב כאן שסילוק אור החסד הוא הגורם למציאות הכלים, הרי שאם נבאר שדברי הרב הם על הישור התחדש לנו חידוש עצום, שבעצם על ידי הצמצום הזה לא נעשה רק הרשימו של העיגולים אלא, גם הרשימו של הישור.

והנה למדנו, עד כאן שהצמצום היה בצורת עיגול, כיוון שהמאציל שווה בתכלית השוויון לכן נתהווה החלל בצורת עיגולים, וכאן – החידוש הוא שבסילוק האור [הצמצום] נאצלו גם בחינת העיגולים וגם בחינת הישור.

חיזוק להבנה זו מצינו בבן איש חי בספרו "דעת ותבונה", [דף ל"ג עמודה א] שכותב שמה שאומר הרב כאן היא ראייה שהצמצום פעל גם במערכת הישור, וכך נאצלו בחינות כלים דעיגולים וכים דיושר. וכך כתב גם "שם משמעון" [דף ו], שגם במערכת העיגולים נתהווה רשימו של יושר, בכדי שהאור שיהיה שם יוכל להיכנס לתוכו. ולכן אין חילוק בין כלי העיגולים לכלי הישור, ונאצלו יחד בד בבד, וכל מה שיש ביושר יש בעיגולים, ואם כן, מה יש בעיגולים אבי"ע.

ואמנם אינו כלי ממש היות והרב משתדל להמעיט בהזכרת כוח של דין במקום כל כך קרוב לאור א"ס ב"ה, לכן הוא מדגיש כאן שאין כאן כלים ממש, בהיות הכלים בחינת הגבלה וצמצום אלא שבערך האור שבתוכו נקרא כלי. ביחס לאור שבתוכו אך למעשה יש כאן ב' בחינות של אור, ואף על פי שהוא נקרא כלי אמנם הוא זך ובהיר בתכלית הזיכור והדקות והבהירות. והנה הא"ק הזה מברית מן הקצה אל הקצה מן קצה העליון עד קצה התחתון פירוש ולא עד בכלל, ואינו נוגע בא"ס מצד השני, בכל חלל האצילות הנ"ל בכל החלל הנאצל, ובזה האדם נכללין כל העולמות כמו שיתבאר בע"ה, כי א"ק הוא שורש כל העולמות שיאצלו ויבראו ויווצרו ויעשו אחר כך, אבל בבחינת פנימית ועצמותו של אדם זה אין אנו רשות לדבר בו ולהתעסק כלל. כאן מבהיר הרב שאנו לא נתעסק באיברים הפנימיים ומוחין פנימיים.

כאן יש לשים לב, שהרב לא מתעסק בענפים א' וב' באורות הפנימיים של א"ק, אך יש מקומות שהרב כן מדבר על פנימיות א"ק. ויש כלל בידנו שכשהרב מדבר [כמופיע בשער ט"ז פרק ה] ורבנו הרש"ש העתיקו כמסקנה [רחובות הנהר ט' עמוד ב] על אריך אנפין – באופן כללי הכוונה גם לעולם א"ק.

והנה כבר ידוע שבמערכת העולמות קוצו של יו"ד, רומז לא"ק, ובמערכת הפרצופים קוץ של יו"ד, רומז לאריך אנפין. וכשהרב רוצה לרמוז לדבר על דבר הנעלם בא"ק הוא מדבר על אריך אנפין, והמשכיל מבין שמה שיש באריך אנפין יש בא"ק.

וזה שאומר הרב אמנם נתעסק ונדבר במה שנאצל ממנו והוא כי הנה להיות אור א"ס גדול מאד לכן לא היו יכולין לקבל אם לא באמצעות הא"ק הזה כלומר אדם קדמון הוא המחבר בין אור א"ס לבין העולמות התחתונים, עולמות אבי"ע, ואפילו מזה הא"ק לא היו

פיתוחי חזותם – ביאור על ספר עץ חיים

יו"ל ע"י בית המדרש "אור שלום" ע"ש כ"ק האדמו"ר הרב שלום ספרין זצוק"ל מקומרנא י-ם
קרית ארבע ת.ד. 88 מיקוד 90100

יכולין לקבלו אם לא אחר יציאת האור חוצה לו דרך הנקבים והחלונות שבו שהם

אוזן חוטם פה עינים כמו שיתבאר בע"ה: כלומר, כל העולמות כולם שורשם בנקבי הפנים של

א"ק, גם העולמות שעמדו מהטבור ולמטה, הם עולמות שבחינתם יצאה דרך נקבי הפנים, כמו עולם
הניקודים, שאורותיהם יצאו מעיני א"ק, ונעמדו מהטבור ולמטה, והכוונה שהם יוצאים בצורה מצומצמת.

וענין הנקב והחלון, הוא להבחין בב' דרכים.

הנקב הוא לא מכוסה, ואילו החלון, לעיתים פתוח ולעיתים מכוסה.

והנה בנקבי הפנים ישנם נקבים שאינם מכוסים לעולם, כנקבי החוטם והאוזניים, ולעומתם נקבי העיניים
והפה, לעיתים נגלים ולעיתים מכוסים.

ומה שרומז הרב כאן, שישנם ב' בחינות של יציאת אורות מנקבי הפנים של א"ק לעולמות שנאצלו ממנו,
יש שמקבלים אורות מנקבים היינו ללא הפסק, אך הם משתנים בכמותם לפי הנקב, ולעומתם יש שיקבלו
מחלונות בשפע גדול אך לא בתמידות.

תם ענף ב' בשער א'